

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De inco[m]mutabilitate eiusde[m]. C

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

*IOAN. 16. 6.**Hic aperit
quomodo
sint intelligi
genda.**Non longe
à principio
lib. 7.**Ca. 2. in fine*

neat: nō erit, quasi quod non erat. Cum ergo nostra locutio per tēpora varietur, de eo vere dicuntur, verba cuiuslibet temporis, qui nullo tēpore defuit, vel deest, vel deerit, & ideo nō est mirum si de spiritu veritatis veritas loquens dixit per futurū, Quęcunq; audiet, loquetur: audiet scilicet ab eo à quo pcedit. Audire illius est scire, idē etiam esse. A quo ergo est illi essentia, ab illo audientia, id est, scientia: quę nō aliud, quā essentia. Audiet ergo dixit de eo quod audiuit, & audit, id est quod semper sciuit, scit & sciet: Ecce hic dicit Augustinus verba cuiuslibet temporis dici de Deo, sed tamē propriē, est. Illud ergo quod Hieronymus dicit ita intelligēdum est. Nō nouit fuisse vel futurum esse, sed tātum esse: i. cum dicitur de Deo quod fuit vel erit: non est intelligendum quod pterierit vel futur⁹ sit, sed quod existat simpliciter sine aliquo temporali motu. Licet enim verba substantia diuersorum temporum de Deo dicantur (vt fuit, erit, est, erat) non tamē temporales motus esse distinguunt, scilicet pteritum, vel futurū, vel pteritum imperfectum, vel pteritum perfectum, vel pteritum plusquamperfectum: sed essentiam siue existentiam suę diuinitatis simpliciter insinuant. Deus ergo solus proprie dicitur essentia vel esse. Vnde Hilarius in lib. 7. de Trinitate ait, Esse non est accidens Deo, sed subsistens veritas, & manens causa, & naturalis generis proprietates.

Hic de incommutabilitate.

DE Ietiam solius essentia incommutabilis dicitur proprie: quia nec mutatur, nec mutari potest: Vnde Aug. in v. lib. de Trin. Alię, inquit, essentię vel substantię capiunt accidentia, quib⁹ in eis fiat vel magna vel quancunq; mutatio. Deo autē aliquid huiusmodi accidere nō potest, & ideo sola substantia vel essentia, quę est Deus, incommutabilis

bilis est
esse. Q
esse: &
test qu
non ta
nino n
tia pat
lus loc
ratem
nita e
dicatu
immo
muta
quon
pud q
nis ob
būtur
dicit.
tur: c
pora
autē
Prop
tabil
mor
Aug
mur.
& ip
talis
nit v
iustē
trix
ei⁹ m
spu
ruit
den
quē
nal

bilis est: cui profecto maxime ac verissimè cōpetit esse. Quod enim mutatur; nō seruat ipsum verum esse: & quod mutari potest, etiā si nō mutetur, potest quod fuerat nō esse. Ideoque illud solū quod non tātum nō mutatur, verū etiam mutari omnino non potest, verissimè dicitur esse, i substantia patris & filii & spiritus sancti. Ideoque Apostolus loquēs de Deo ait; Qui solus habet immortalitatem. Vt enim ait August. in libro primo de Trinitate. Cū anima quodammodo immortalis esse dicatur & sit, nō diceret Apostol. Solus Deus habet immortalitatem, nisi quia vera immortalitas incōmutabilitas est, quā nulla potest habere creatura, quoniam solius creatoris est. vnde Iacobus ait, Apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio. Et Dauid. Mutabis ea, & mutabuntur, tu autē idē ipse es. Ideo Augu. super Genes. dicit. q̄ De⁹ nec per loca, nec per tempora mouetur: creatura vero, per loca, & tempora. Et per tempora moueri, est per affectiones commutari. Deus autē nec loco nec affectione mutari potest, q̄ per Prophetā ait: Ego De⁹ & nō mutor, qui est immutabilis solus. vnde recte solus habere dicitur immortalitatem. In omni. n. mutabili natura, vt ait August. cōtra Maximinum, nonnulla mors est ipsa mutatio, q̄a facit aliquid in ea nō esse q̄ erat. vnde & ipsa anima humana, quæ ideō dicitur immortalis, quia secūdm modū suū nunquam desinit viuere, habet tamen quandā mortē suā. q̄a si iuste viuebat & peccat, moritur iustitiæ: si peccatrix erat & iustificatur, moritur peccato, vt alias ei⁹ mutationes taceā, de quib⁹ modo longū est disputare. Et creaturarū natura cęlestium mori potuit, q̄a peccare potuit. nā & angeli peccauerūt, & demones facti sūt, quorū est diabol⁹ princeps, & q̄nō peccauerūt, peccare potuerūt, & cuiuscūq; rationali creaturę pręstatur vt peccare nō possit, nō est

D

hoc

1. Tim. 6.

Cap 1.

Qua sit vera immortalitas, qua in solo creatore est.

Iacob. 1. ca. 2.

Psal. 101.

Cap. 19. 20.

21. 22. 23. 10. 3.

Malac. 3. 6.

Li. 3. ca. 21. ad finem.

1. Timo 6.

hoc naturæ propriæ, sed Dei gratiæ. Et ideo solus Deus, ut ait Apostolus, habet immortalitatem, qui non cuiusquam gratia, sed natura sua nec potuit, nec potest aliqua conversione mutari, nec potuit, nec poterit aliqua mutatione peccare. Proinde, ut ait Augustinus in 1. l. de Trin. Substantiam Dei sine ulla sui commutatione mutabilia facientem, & sine vilo suo temporali motu temporalia createm, intueri & nosse, licet sit difficile, oportet. Vere ergo ac proprie incommutabilis est sola diuinitatis essentia, quæ sine sui mutatione cunctas condidit naturas.

Hic de simplicitate.

EADEMOQUE sola proprie ac vere simplex est,

Quare creatura sit multiplex & non simplex.

Cap. 6.

Hic de corporali ostenditur quare sit multiplex

ubi nec partium, nec accidentium, nec quarumlibet formarum ulla est diuersitas, siue variatio vel multitudo. Ut autem scias quomodo simplex sit illa substantia, te docet Augustinus in vi. l. de Trin. Animaduerte primo, quare omnis creatura sit multiplex, & nullo modo vere simplex & primum de corporali, postea de spirituali creatura. Corporalis utique creatura ex partibus constat, ita ut sit ibi aliqua pars minor, alia maior, & maior sit totum quam quælibet pars & in vnoquoque corpore aliud est magnitudo, aliud color, aliud est figura. Potest enim immutata magnitudine manere idem color: & eadem figura: & colore mutato manere eadem figura, & eadem magnitudo, ac per hoc multiplex esse conuincitur natura corporis: simplex autem nullo modo.

Hic de spirituali creatura ostendit quomodo sit multiplex, & non simplex.

Ex eodem lib. 6. c. 1. eo de continuo.

CREATURA quoque spiritualis: ut est anima in comparatione quidem corporis est simplex sine comparatione vero corporis, est multiplex & non simplex, quæ ideo simplex dicitur respectu corporis, qui mole non diffunditur per spatium loci, sed in vnoquoque corpore & in tota anima est, & in qualibet eius parte tota est. Et ideo cum sit aliquid in quauis

exte-